

Regionalni historijski muzej u Brandenburg (Havel) imao je deset mjeseci otvorenu studijski postavljenu izložbu pod nazivom »uz rijeku — niz rijeku. Prilog historiji havelške plovidbe«. Izložbom je prikazana plovidba u Havelskoj pokrajini između 1870. i 1930. godine a cilj joj je bio da prikaže sakupljački rad 65-orice brodarica i brodograditelja. Posjetioci su pokazali veliki interes za izložbu koja ih je uvela u svijet rada i života ljudi zaposlenih u brodarstvu i potakla na razmišljanje o prošlosti i sadašnjosti riječkog brodarstva u DDR-u.

U članku »Društva za historiju i starine kao zameci i preteče regionalnih (lokalnih) muzeja. Prilog istraživanja i prikaza regionalne historije« autor Franz Eisel iznosi da je uska povezanost između postojanja i djelovanja njemačkih društava za historiju i starine sa osnivanjem regionalnih muzeja, koja se izražava u visokom stupnju identičnosti društvene determinacije, što proizlazi iz bitnih zadataka i ciljeva udruženja i muzeja u društvenoj i kulturno-političkoj orijentaciji Njemačke tog vremena. Regionalni muzeji tog vremena bili su tvorevine regionalnih historijskih društava, tj. postojala je uska suradnja kako u procesu sakupljanja materijala, tako i u stvaranju prvih ekspozicija.

Dalje slijede članci iz područja konzervacije zooloških preparata, načinu konzerviranja dokumenata, informacija o studiju restauratora i drugo. Među njima je i prilog o profiliranju prirodoslovnih muzeja, razne obavijesti i recenzije nove literature.

• »MUSEUM«, Vol. XXXVI, no. 2, 1984. UNESCO, Paris

Višnja Zgaga

*Muzejski dokumentacioni centar,
Zagreb*

Raznorodnost tema, čiji izbor daje stvarni pregled aktivnosti i stanja suvremene muzeologije (od tradicionalnih formi muzejskog rada do prikaza posve novih oblika i planova budućih zahvata), osnovna je karakteristika ovog broja »Museuma«. Projekt Centra za industrijsko nasljeđe u Ženevi motiviran je činjenicom da živimo u civilizaciji vrlo složene tehnologije s iznenađujuće niskim stupnjem znanja o njoj. Presentacijom fenomena industrije u zgradi rafinerije zlata, interdisciplinarnim pristupom koji će po-

kušati prikazati odnos čovjeka, okoline i stroja nastojat će se, osim širenja tehničko-tehnološke kulture, dati prostor i inovacijama.

Da sudbina eko-muzeja neće biti samo teoretska projekcija dokazuje i primjer iz Portugala: prikazan je postanak, sadržaj i funkcija muzeja Sejšelskih otoka. Muzej prikazuje kulturnu i prirodnu baštinu »in situ«, a stalna izložba obuhvaća teme iz lokalne povijesti i geografije, etnologije (poljoprivreda, ribarstvo, muzika), podmorske arheologije, industrijske arheologije, historije pomorstva.

Činjenica da je pri naknadnim rekonstrukcijama i konzervacijama vikinškog broda Wasa (čiji je trup izložen kao stalna izložba još 1961. god.) rekonstruiran cijeli brod s dvostrukim galerijama i bogatom skulpturalnom dekoracijom — potakla je štokholmsku ideju da se izgradi novi Wasa muzej. Na međunarodnom natječaju, na koji su se javila 384 arhitekta, izabrano je rješenje Hindemark-Mansson, arhitekata iz Švedske.

O potrebi formiranja muzeja konzervacije i restauracije, kao mjestu prikaza starih zaboravljenih metoda, piše G. Basile. U Metropolitan Museum of Art otvorena je na 6500 m² najveća stalna izložba egipatske umjetnosti na svijetu; izložena je kolekcija Lile Acheson Wallace koja obuhvaća 40 000 predmeta. O scenariju izložbe, sigurnim mjerama te dizajnu izložbe piše C. Lilyquist.

Komitete evropskih izložbi umjetnosti, nauke i kulture svake druge godine je sponzor velikih nacionalnih studijskih izložbi koje istražuju »korijene evropskog identiteta«. »Museum« daje opširne prikaze izložbe *Portugalska otkrića i Evropa renesanse* u Lisabonu (1983) i *Anatolijska civilizacija* u Istanbulu (također 1983). Direktorica taškentskog Muzeja primijenjene umjetnosti S. M. Abdurzakova prikazala je osnovne pravce razvoja uzbekistanske umjetnosti, ilustrirane materijalom iz fundusa svog muzeja. Velika nagrada komiteta Evropskog muzeja godine pripala je za 1982. god. Muzeju pariškog predgrađa St. Denis (Musée d'Art et Histoire de Saint-Denis). Muzej je smješten u samostanu Karmelićana, i poštujući princip strogog očuvanja historijskog spomenika, postigao je izvanrednu harmoniju između heterogenih sadržaja koje prikazuje (sjedište Pariške komune, Samostan karmelićana, prikaz područja St. Denis: grobnice francuskih kraljeva i mjesto najstarije socijalističke i komunističke tradicije u Francuskoj), spomenika u kojem se nalazi i načina prezentacije.

K. Hudson piše o historijatu nastanka i idejnom konceptu Nagrade »Evropski muzej godine«, utemeljenoj prije sedam godina.

• »MUSEUM«, vol. XXXVI, no. 3, 1984. UNESCO, Paris

Višnja Zgaga

*Muzejski dokumentacioni centar,
Zagreb*

Ovaj broj »Museuma« koncipiran je kao panorama novih ideja i novih projekata muzeja poljoprivrede u posljednjih deset godina. Prikaz S. Zachrissona ukazuje, nakon pregleda nastanka i razvoja muzeja poljoprivrede, na nužne promjene i proširenje sadržaja tih muzeja (etnobotanika, arheobotanika, tradicijska poljoprivreda) te na velike mogućnosti koje ti muzeji mogu imati, s obzirom na drastično narušavanje ravnoteže između čovjeka i prirode. Ideju nove uloge muzeja poljoprivrede kao mjesta sinhronizacije poljoprivredne proizvodnje sa zemljom i okolinom pod uvjetom prirodnog balansa razradio je W. Jacobeit. On se zalaže za mnogo angažiraniji muzej, koji ne bi bio mjesto nostalgije za prošlim već aktivni činilac u formiranju svijesti čovjeka o odgovornosti koju zbog korištenja prirode ima pred budućnošću. Konstatirajući činjenicu da je posljednjih deset godina povećan interes za tradicijske alate i poljoprivredne tehnike, G. Lunborg je dao neke primjere istih modela alata u različitim civilizacijama. J. Cuisenier je izvršio izvanrednu analizu značenja muzejskog predmeta tijekom povijesti, u muzejima poljoprivrede, naglasivši dobre primjere i u klasičnim muzejima i u muzejima na otvorenom.

Na primjerima muzeja poljoprivrede i muzeja na otvorenom u Velikoj Britaniji, E. L. Hawes je dao sintezu novih iskustava baziranu na konceptu industrijske arheologije i socioloških istraživanja. J. T. Schlebecker piše o teškoćama prezentacije, upravljanja i održavanja aktivnih, živih farmi u Sjedinjenim Američkim Državama. U panorami primjera poljoprivrednih muzeja prikazani su Muzej poljoprivrede u Schleswig-Holstein, čehoslovački i kineski muzej, a Jan Jelinek u intervjuu za »Museum« obrazlaže svoju koncepciju muzeja poljoprivrede izrađenu za Nacionalni muzej Libije.